

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. de heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum	Doorkiesnummer
15 mei 2023	
Ons kenmerk	Uw kenmerk
LCM 23.078	
Onderwerp	
Reactie GTS op consultatie wijziging Regeling Gaskwaliteit	

Geachte heer Jetten,

Met grote tevredenheid heeft Gasunie Transport Services ("GTS"), beheerder van het landelijke gastransportnet, kennisgenomen van de consultatie van de wijziging van de Regeling Gaskwaliteit. De geconsulteerde wijzigingen lossen een aantal grote knelpunten, die realisatie van de nationale doelen ten aanzien van groen gasproductie in de weg staan, op. GTS vindt het dan ook van belang dat de wijzigingen die deze knelpunten oplossen zo spoedig mogelijk inwerking treden.

Ten aanzien van de introductie van een invoedspecificatie voor Argon op het RTL heeft GTS in deze brief nog wel inhoudelijk commentaar. In hoofdlijnen komt het commentaar erop neer dat de voorgelegde wijziging nog geen rekening houdt met de gevolgen van reverse flow waardoor een afleverspecificatie voor argon in het hoofdtransportleidingnet ("HTL") voor G-gas nog ontbreekt.

Spoedige wijziging van de MR is van groot belang voor doelen t.a.v. groen gas

De gewenste en voorziene grote toename in groen gas productie leidt ertoe dat, indien geen maatregelen worden getroffen, de netten van de regionale netbeheerders ("RNB-netten") en het regionale transportleidingnet ("RTL") van GTS zullen vollopen. Om invoedbeperkingen (congestie) van de productie van groen gas te voorkomen dient er dan gas naar de hogere druknetten te worden overgestort (reverse flow). Met het wegnemen van het gaskwaliteitsknelpunt ten aanzien van THT maakt de beoogde wijziging van de Regeling Gaskwaliteit reverse flow van het RTL naar het HTL mogelijk. Deze wijziging is daarmee van groot belang voor het kunnen voorkomen van congestie in het RTL en daarmee indirect ook in het RNB-net.

Door middel van groengas-verzamelleidingen kunnen op kostenefficiënte wijze grote hoeveelheden op RNB-netten ingevoerd (overtollig) groen gas worden overstort naar het RTL en uiteindelijk naar het HTL. De wijziging van de definitie van RTL brengt het concept van groengas-verzamelleidingen binnen de in de Regeling Gaskwaliteit gehanteerde definitie van RTL.

Het is van belang dat bovengenoemde wijzigingen op korte termijn in werking treden. Het onlangs gepubliceerde concept-addendum op het GTS Investeringsplan 2022 bevat namelijk de voorgenomen investering voor een groengas-verzamelleiding tussen Emmen en Ommen. Het in deze leiding verzamelde groen gas zal bij Ommen vanuit het RTL worden overgestort in het HTL. In dit project is dus zowel sprake van een groengas-verzamelleiding als van reverse flow naar het HTL. In het gebied Zuidoost-Drenthe wordt op korte termijn een grote stijging in groen gas productie verwacht. Om congestie in dit gebied te voorkomen is het daarom van belang dat zo spoedig mogelijk kan worden begonnen met de realisatie van deze verzamelleiding.

De wettelijk verplichte consultatie van het concept-addendum op het GTS Investeringsplan eindigt op 17 mei 2023. GTS verwacht begin juni een (naar aanleiding van de ontvangen consultatiereacties) aangepast concept-addendum op het Investeringsplan 2022 ter toetsing

aan EZK en ACM te kunnen aanbieden. Na toetsing door ACM en EZK kan GTS het investeringsplan vaststellen. De Regeling Gaskwaliteit dient echter op de genoemde punten ook te zijn aangepast om dit project en de voorgenoemde investering te kunnen realiseren.

Argon: de wijziging houdt ten onrechte geen rekening met reverse flow

De geconsulteerde wijziging bevat de introductie van een maximaal toestaan gehalte van 7,5 mol% argon bij invoeding op het RTL G-gas. Deze wijziging stelt groen gas invoeders die productietechnieken gebruiken waarmee argon in het gas komt in staat om te kunnen voldoen aan de invoedspecificaties van de Regeling Gaskwaliteit.

Zoals eerder aangegeven kan de voorziene stijging in groen gas productie alleen worden gefaciliteerd indien er reverse flow plaatsvindt. Dit wordt in de toelichting bij de geconsulteerde wijziging door EZK ook onderkend. Door RTL-naar-HTL reverse flow zal G-gas dat zich in de RTL-netten bevindt naar het HTL stromen. GTS levert gas op het HTL af aan de direct op het HTL aangesloten partijen. Dit gas dient te voldoen aan de in de Regeling Gaskwaliteit opgenomen afleverspecificaties voor het HTL.

Indien in de Regeling Gaskwaliteit een RTL-invoedspecificatie voor argon in G-gas wordt opgenomen dan moet er dus ook rekening mee worden gehouden dat dit argon-houdend gas in het G-gassysteem van het HTL terecht kan komen. De *afleverspecificaties* op het HTL ten aanzien van G-gas dienen dit dan dus ook mogelijk te maken.

De gasflows in het HTL zijn aanmerkelijk groter dan in het RTL waardoor RTL-gas bij compressie naar het HTL voor een belangrijk deel wordt "weggemengd". Hierdoor kan de afleverspecificatie ten aanzien van argon in het HTL ook een aanmerkelijk lagere waarde aannemen dan de invoedspecificatie op het RTL.

De mengverhouding tussen RTL en HTL kunnen tussen verschillende regio's grote verschillen vertonen. Ook is de mengverhouding niet stabiel en zal deze, onder meer door de snel dalende export van G-gas, de komende jaren steeds lager worden. Ondanks deze onzekerheid schat GTS momenteel in dat een RTL-HTL mengverhouding van 1 op 10 voor de komende jaren voldoende robuust zal blijken. Deze verhouding is ook in lijn met de gemiddelde mengverhouding ten aanzien van THT. Deze verhouding betekent dat in Bijlage 4 van de Regeling Gaskwaliteit (G-gas HTL bij aflevering op een aansluiting) nog een maximale norm voor argon van 0,75% mol moet worden opgenomen.

GTS schat de gevolgen van een dergelijke lage argon-aflevernorm op de aangeslotenen op het G-gas HTL als zeer beperkt in. Onderzoek door DNV-GL lijkt deze inschatting ook te onderschrijven. Een aparte consultatie of onderzoek naar de impact van een argon-aflevernorm op het HTL G-gas lijkt GTS daarom van weinig toegevoegde waarde, maar dit is uiteraard aan EZK om te beoordelen.

Mocht EZK wel besluiten tot het (laten) doen van aanvullend onderzoek en zou dit leiden tot uitstel van de besluitvorming ten aanzien van de wijziging van de Regeling Gaskwaliteit, dan wil GTS hierbij nogmaals wijzen op het belang van een spoedige inwerkingtreding van de onderdelen van het besluit die de genoemde groengas-verzamelleiding mogelijk maken. Het is dan van belang dat het besluit wordt gesplitst waardoor de onderdelen die voor deze verzamelleiding nodig zijn eerder in werking treden dan een besluit ten aanzien van argon.

Voor de helderheid en de volledigheid, GTS pleit niet voor het in Bijlage 2 van de Regeling Gaskwaliteit opnemen van een maximale invoedspecificatie van argon op het HTL-G. De reden hiervoor is enerzijds dat grootschalige invoeding van argon-houdend gas op het HTL nog niet voorzien wordt en anderzijds dat het opnemen van een vergelijkbare 7,5 mol% invoednorm voor argon op het HTL ook een even grote aflevernorm zou moeten betekenen, hetgeen mogelijk grotere gevolgen kan hebben voor de HTL-afnemers. De noodzaak voor het opnemen van een aflevernorm voor het G-gas HTL komt volledig door de mogelijkheid van reverse flow naar het HTL.

Gasunie Transport Services B.V.

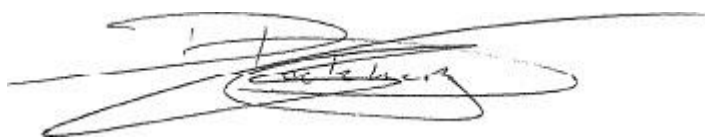
Datum: 15 mei 2023

Ons kenmerk: LCM 23.078

Onderwerp: Reactie GTS op consultatie wijziging Regeling Gaskwaliteit

Mocht u naar aanleiding van deze reactie op u consultatie vragen hebben dan kunt u contact opnemen met René van der Haar (r.e.van.der.haar@gastransport.nl).

Hoogachtend,
GASUNIE TRANSPORT SERVICES B.V.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'David Bakker', is written over a faint, circular stamp or watermark.

David Bakker
Manager Markt en Regulering